

Meer sport, meer ruimte & meer ruimte, meer sport

Door Rens van Kleij

Om te sporten heb je ruimte nodig. Om de sportparticipatie op een Olympisch niveau te krijgen heb je veel ruimte nodig. Hoe kan deze Olympische ruimteclaim lokaal worden verzilverd.

De volgende paradox wordt steeds bevestigd in de praktijk: om te sporten heb je ruimte nodig, en een verruiming van de sportcapaciteit stimuleert het sporten. Of het nu gaat om korfbal, hockey of voetbal, de oplevering van nieuwe kunstgrasvelden, was- en kleedlokalen of clubhuizen zorgt voor positieve aandacht en het (tijdelijk) verdwijnen van capaciteitsgrenzen waardoor het ledenaantal (in sommige gevallen flink) groeit. Gezien het kapitaal- en ruimte intensieve karakter van sportvoorzieningen, loopt deze vorm van sportstimulering (langs traditionele paden) al snel tegen ruimtelijke en financiële beperkingen op.

Er van uitgaande dat de sportverenigingen qua kracht en kader beschikken over voldoende mogelijkheden om te groeien en een gelijkblijvend aandeel behouden in de lokale sportparticipatie, kan een Olympische sportparticipatie van 75% betekenen dat lokale sportverenigingen met soms wel vijftien tot twintig procent dienen te groeien. En grotere verenigingen hebben meer sportvelden nodig. Zie hier de traditionele ruimteclaim die ontstaat door een verhoogde sportparticipatie. Mocht er al ruimte voorhanden zijn, dan is het nog maar de vraag of de financiële middelen toereikend zijn om nieuwe velden te realiseren. Dit vormt één van de punten waarop het Olympisch Plan zijn waarde voor het lokale sportbeleid kan hebben, zoals uit het volgende betoog zal blijken.

Investeren in sportruimte tegen een Olympische achtergrond

Het Olympisch Plan is als geen ander in staat de instrumentele waarde van sport ondubbelzinnig voor het voetlicht te brengen. Terwijl reguliere sportnota's de instrumentele waarde van sport beschrijven voor de *gezondheid* en het *welzijn* van burgers, gaat het Olympische perspectief verder. Het Olympisch plan gaat weliswaar ook over Meedoen in Nederland en een Vitaal Nederland, maar zet er daarnaast nog een tandje bij. Het Olympisch Plan gaat namelijk over een mentaliteitsverandering met ruimte voor ambitie, aandacht voor prestatie en het durven excelleren. De instrumentele waarde van het Olympisch Plan is van toegevoegde waarde voor zowel overheden, inwoners, maatschappelijke organisaties, opleidingen als niet in de laatste plaats bedrijven. Het is deze verbrede en verdiepte instrumentele sportwaarde die verzilverd kan worden, ook om te investeren in ruimte voor sport. *Hoe* dat moet, is in dit kader uiteraard een belangrijke vraag.

De instrumentele waarden van sport die ondubbelzinnig en enthousiasmerend zijn verwoord in het plan, kunnen één op één worden doorvertaald naar de beleidsterreinen jeugd, onderwijs, ouderen, welzijn of integrale wijkontwikkeling. Dat biedt op die manier een integraal beleidskader en een ander perspectief van waaruit ook andere oplossingen kunnen worden aangedragen voor problemen die traditioneel primair bij de sport(vereniging) lagen. Om een dergelijke integrale aanpak goed te laten beklijven, kan onder meer worden gedacht aan een *lokale sport alliantie* die verder reikt dan de gebruikelijke sportraad of het voorzittersoverleg van de lokale sportverenigingen. Niet alleen onderwijs- en welzijnsinstellingen zouden hierin een plek kunnen krijgen, ook woningbouwcorporaties en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven zouden hiervoor uitgenodigd kunnen worden.

Om verder 'heel Nederland van Olympisch niveau' werkelijkheid te laten worden, dient de sport volledig te integreren in de maatschappij. De sportvereniging zou zijn deuren moeten openen voor de wijk en zou ook bij moeten dragen aan schoolprogramma's en wijkevenementen. Onderwijsinstellingen komen op die manier tot structurele samenwerking met sportverenigingen en ander sportaanbieders voor een Olympische versporting van hun schoolprogramma. Sport- en speelvoorzieningen zoals multicourts en playgrounds vormen dan een vast onderdeel van de wijk. En jongerenorganisaties en buurtverenigingen zorgen voor een passend activiteitenprogramma of sportverenigingen verplaatsen hun activiteiten naar de wijk.

Deze voorbeelden mogen dan niet getuigen van vernieuwende inzichten, het Olympisch Plan biedt met zijn agendasetting nadrukkelijk mogelijkheden om veel meer partijen en organisaties bij sport te betrekken. Zij worden deelgenoot van de uitdagingen waar de sport zich voor gesteld ziet. Niet alleen sporters maar ook jongeren, leerlingen, hangjongeren, senioren, werknemers en mensen met een beperking hebben meer ruimte nodig om te sporten. Door het samenvallen van de gemeenschappelijke doelen en sportspecifieke doelen kunnen er structurele oplossingen worden gevonden. Werk hierbij vanuit een *brede lokale sport alliantie* en zorg voor aansprekende praktijkvoorbeelden en ervaringen. Of het nu gaat om een sporttuin, samenwerking tussen sport en bedrijfsleven, een topsportinitiatief, buurtsport- of schoolsportverenigingen er is altijd wel ergens in Nederland een goed en inspirerend praktijkvoorbeeld. Een goed voorbeeld doet volgen en de sport kent vele enthousiastelingen die er graag over komen vertellen of je willen ontvangen voor een werkbezoek.

Op die manier is het bijvoorbeeld mogelijk dat in het kader van *wijkontwikkeling* een korfbalvereniging een nieuw kunstgrasveld krijgt. Op dit kunstgrasveld kan een verscheidenheid aan sportieve buurtactiviteiten worden verzorgd (door onder meer de korfbalvereniging) en kan het tevens gebruikt worden voor reguliere wedstrijden en/of trainingen. De ambitie voor een topsportthel kan dichterbij komen doordat het topsportteam een inspirerend voorbeeld vormt voor een specifiek bedrijf (presteren en excelleren!) of doordat aansluiting wordt gevonden bij een sportgeoriënteerde HBO opleiding of het provinciale sportbeleid. Vanuit het Wmo beleid wordt de leefbaarheid in wijken en buurten vergroot door de aanleg van multicourts die tevens gebruikt worden door lokale sportverenigingen. Ook is mogelijk dat de woningbouwcorporatie investeert in meer spel- en speelvoorzieningen. De sportieve ruimteclaim van een Olympische ambitie wordt daarmee gedragen voor vele schouders waardoor oplossingen dichterbij komen.